

**REPUBLICA MOLDOVA
RAIONUL CĂLĂRAȘI
CONSILIUL COMUNAL ȚIBIRICA**

MD-4441, Republica Moldova, raionul Călărași, comuna Țibirica,
str. Botanica 1, tel.0244 65238, tel/fax. 0244 65236, primariatibirica2018@mail.ru

DECIZIA nr. 07/05

din 17 septembrie 2021

***”Cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la constatarea
contravențiilor pe teritoriul comunei Țibirica, rl Călărași”***

Examinând informația primarului comunei Țibirica, [redacted] cu privire la necesitatea aprobării ”Regulamentul cu privire la constatarea contravențiilor pe teritoriul comunei Țibirica, rl Călărași”,

În baza art.74. 75, 76, 92, 126¹, 154, alin. (7), (8) art.. 157, 165, 170-175, 177-179, 181, 182, 227, și pct. 9), (9¹), 11), 15), 16) art. 273 din Codul Contravențional al RM cu modificările ulterioare,

În temeiul art. 14 alin. (2) litera m) al Legii nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală,

Regulamentului de constituire și funcționare a consiliului comunal Țibirica, aprobat prin decizia consiliului nr.06/01 din 25 iulie 2015,

Având avizul comisiei consultative de specialitate

Consiliul comunal DECIDE :

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la constatarea contravențiilor pe teritoriul comunei Țibirica, rl Călărași. (*anexa nr.1*)
2. Se aprobă forma Procesului - verbal cu privire la contravenție, pe teritoriul comunei Țibirica, rl Călărași. (*anexa nr.2*)
3. Primarul comunei Țibirica va asigura îndeplinirea Regulamentului cu privire la constatarea contravențiilor administrative pe teritoriul comunei Țibirica.
4. Controlul îndeplinirii prezentei decizii se pune pe seama comisiilor de specialitate ale consiliului comunal.

AU VOTAT: pentru - 9, contra - 0, s-au abținut - 0.

**Președintele ședinței
contrasemnat:
Secretar al consiliului**

[redacted]
**Cojocari Veaceslav
Fărîmă Ala**

**Regulamentul
cu privire la constatarea contravențiilor
pe teritoriul comunei Țibirica, rl Călărași**

I. NOȚIUNI GENERALE

1. Prezentul Regulament stabilește obligațiunile, responsabilitatea și ordinea de realizare a funcțiilor pentru prevenirea și depistarea contravențiilor (în sfera gospodăriei locativ-comunale, domeniul comerțului și prestării serviciilor și în sfera construcțiilor) pentru asigurarea executării legilor, hotărârilor Parlamentului și Guvernului RM, deciziilor Consiliului local Țibirica, dispozițiilor primarului și altor acte normative.

2. În scopul prezentului Regulament se utilizează următoarele noțiuni:

Contravenție administrativă - acțiunea sau inacțiunea ilicită, cu un grad de pericol mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de Codul Contravențional nr. 218-XVI din 24.10.2008, conform responsabilității stabilite pentru contravenție.

Procesul-verbal cu privire la contravenție – act normativ, elaborat de Guvern și alte autorități publice centrale și locale în baza normelor constituționale și legislative, care stabilește reguli obligatorii supuse aplicării repetate în numărul nelimitat de situații. Procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Comisia administrativă – comisia pe lângă organul executiv al administrației publice locale se formează de consiliul local, în componența căreia intră președintele, vicepreședintele, secretarul responsabil și 4-7 membri, care examinează dosarele privind contravenții, prevăzute de art.74, 75, 76, 92, 126¹, 154, alin. (7), (8) art. 157, 165, 170-175, 177-179, 181, 182, 227, și pct. 9), (9¹), 11), 15), 16) art. 273 din Codul Contravențional al RM cu modificările ulterioare

Prestator de servicii – agenții economici, care furnizează/prestează servicii publice în condițiile stabilite de autoritățile administrației publice locale.

Comerciant – persoană fizică sau persoană juridică care desfășoară activități în domeniul comerțului;

Unitate comercială – unitate (spațiu) în care au loc procesele operative de circulație a mărfurilor/serviciilor (primirea, depozitarea și vânzarea). Unitatea comercială poate fi identificată prin adresă poștală individuală;

Unitate de alimentație publică – unitate comercială sau loc de vânzare unde se prestează servicii de pregătire, preparare, prezentare, comercializare și servire a produselor alimentare, de deservire a ceremoniilor și festivităților, precum și se desfășoară activitate de agrement aferentă acestor servicii. Serviciile menționate pot fi prestate în cadrul unității de alimentație publică sau în afara acesteia;

Loc de vânzare – suprafață de teren sau suprafață în cadrul unei încăperi unde are loc vânzarea bunurilor și serviciilor prin intermediul:

- a) unităților mobile;
- b) construcțiilor și elementelor de construcție amplasate provizoriu în cadrul târgurilor, iarmarocelor, manifestărilor culturale, turistice, sportive și al altor evenimente similare;
- c) perimetrului în cadrul căruia are loc comerțul ambulant fără unitate mobilă.

Locul de vânzare nu poate fi identificat prin adresă poștală individuală;

Unități mobile – standuri mobile, tonete, tarabe, teșghele, cărucioare, aparate-automat pentru vânzări, autoremorci, rulote mobile, vehicule/automagazine special amenajate sau alte utilaje mobile pentru comerț;

Agentul constator – primarul, reprezentantul serviciului de gospodărie comunală, specialistul în reglementarea regimului funciar, abilitat cu funcții prin dispoziția primarului în conformitate cu art. 417, 423/10, 423/8 alin (2) lit.b) și art. 440, alin din Codul Contravențional de a constata contravenții

administrative în sfera gospodăriei comunale, și domeniul comerțului și prestărilor serviciilor, aplicării sancțiunilor pentru contravenție și transmiterea materialelor în comisia administrativă pe lângă Primăria comunei Țibirica.

Contravenient – persoană, în privința căreia a fost intentat procesul contravențional și căreia prin hotărîrea definitivă a fost stabilită o pedeapsă pentru contravenție sau care prin hotărîrea definitivă a fost eliberat de răspundere pentru contravenția săvîrsită sau de executarea pedepsei.

Persoană juridică - persoană juridică este organizația care are un patrimoniu distinct și răspunde pentru obligațiile sale cu acest patrimoniu, poate să dobîndească și să exercite în nume propriu drepturi patrimoniale și personale nepatrimoniale, să-și asume obligații, poate fi reclamant și pîrît în instanță de judecată.

Persoană fizică - persoană fizică este omul. Omul poate fi cetățeanul RM, cetățean străin și în genere să nu fie cetățean nici a unui stat (persoană fără cetățenie). Ca persoană fizică poate fi cetățean al RM, cetățean străin și persoane fără cetățenie.

Martorul - este persoana citată în această calitate de către autoritatea competentă, care are cunoștința despre vreo faptă sau împrejurare de natură să servească aflării adevărului în procesul contravențional.

Traducător este persoana care poate traduce din o altă limbă, poate interpreta semnele celor muți ori surzi, cunoaște terminologia juridică, nu este interesată de rezultatele cauzei contravenționale și acceptă să participe în această calitate. Persoana este desemnată în calitate de interpret sau de traducător de către agentul constator sau de instanța de judecată în cazurile prevăzute de Codul Contravențional.

3. Agentul constator susține relații de colaborare cu instituțiile de stat, de drept, de înțăvămînt și cu sursele de informare în masă.

4. În activitatea sa Agentul constator se conduce de Constituția Republicii Moldova, legile RM, hotărîrile Guvernului, deciziile Consiliului local Țibirica, rl Călărași.

5. Agentul constator duce evidența contravențiilor administrative în sfera locativ-comunală pe teritoriul c. Țibirica, rl Călărași.

II. FUNCȚIILE DE BAZĂ

1. Agentul constator:

1.1. organizează și realizează controlul asupra respectării prevederilor actelor normative în sfera gospodăriei comunale pe teritoriul c. Țibirica, rl Călărași;

1.2. depistează, constată, califică și perfectează contravenții administrative (art. 126¹,154,157alin.(7)(8),170-175,178-180,279 alin.(9),(9¹),(11),(15),(16) din Codul

Contravențional) ce țin de competența sa și le remite spre examinare comisiei administrative pe lângă Primăria comunei Țibirica, rl Călărași sau instanței de judecată, după caz.;

1.3. prezintă interesele organului administrației publice locale în diferite instanțe la examinarea materialelor pentru contravențiile administrative depistate;

1.4. urmărește executarea deciziilor aprobate pentru pedepsirea contravenienților.

1.5. asigură executarea în termen a actelor legislative și normative în sfera gospodăriei comunale;

1.6. realizează analiza, întocmirea rapoartelor în sfera contravențiilor administrative cu propuneri pentru luarea măsurilor preventive și măsurilor pentru îmbunătățirea disciplinei administrative, activității structurilor antrenate și persoanelor;

1.7. participă la ședințele comisiilor administrative în calitate de agent constator.

2. Agentul constator poate califica și constata contravenții, în limitele competenței.

III. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIUNILE AGENTULUI CONSTATOR

1. Agentul constator are dreptul, în limitele competenței:

- 1.1. să depisteze și să constateze faptele de încălcare, conform Codului Contravențional, ce țin de competența sa pe teritoriul comunei Țibirica, rl Călărași;
- 1.2. să colaboreze cu alte organe de stat, autorități publice locale, instituții de învățământ și specialiști în domeniul contravențiilor;
- 1.3. să invite sau să informeze reprezentanții organizațiilor prestatori de servicii în vederea atragerii contravenientului la răspundere, după caz;
- 1.4. este abilitat să înainteze indicații și prescripții conducătorilor întreprinderilor, organizațiilor și altor agenți economici privind problemele vizate;
- 1.5. să înainteze propuneri pentru audierea conducătorilor întreprinderilor, organizațiilor, instituțiilor la ședințele primăriei și Consiliului.
2. Agentul constatator este obligat, în limitele competenței:
  - 2.1. să respecte Constituția și legile RM;
  - 2.2. să execute obligațiunile sale de serviciu stabilite în fișa postului, să nu ascundă acțiuni ilicite;
  - 2.3. să păstreze confidențialitatea datelor, cu care face cunoștință în cadrul activității;
  - 2.4. să examineze în termen contestațiile și adresările cetățenilor la capitolul contravențiilor administrative, în limitele;
  - 2.5. la întocmirea proceselor-verbale să explice contravenienților drepturile și obligațiunile acestora;
  - 2.6. la solicitarea contravenientului să atragă traducătorul, după caz;
  - 2.7. să ia poziție neutră la depistarea și constatarea contravențiilor administrative;
  - 2.8. să realizeze pregătirea rapoartelor despre rezultatele activității pentru problemele vizate.

IV. DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIUNILE CONTRAVENIENTULUI

1. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul:
  - 1.1. la apărare;
  - 1.2. să cunoască fapta imputată;
  - 1.3. să primească informație în scris și explicații în privința drepturilor, prevăzute de art. 384;
  - 1.4. să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal;
  - 1.5. să prezinte probe;
  - 1.6. să formuleze cereri;
  - 1.7. să conteste decizia asupra cauzei;
  - 1.8. la traducător;
  - 1.9. să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută;
  - 1.10. să solicite audierea martorilor;
  - 1.11. să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate.
2. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional este obligată:
  - 2.1. să asigure accesul liber la locul săvârșirii contravenției;
  - 2.2. să prezinte actele necesare la solicitarea agentului constatator;
  - 2.3. să se supună dispozițiilor legale ale agentului constatator.

V. ORDINEA DE ÎNTOCMIRE A PROCESULUI-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENȚIE

1. Dreptul la întocmirea proceselor-verbale îl are primarul, reprezentantul serviciului de gospodărie comunală, specialistul în reglementarea regimului funciar, abilitat prin dispoziția primarului.
2. La depistare și constatare agentul constatator este obligat:
  - 2.1. să se prezinte la solicitarea contravenientului;
  - 2.2. să se comporte amabil, corect, nereacționând la acțiuni de provocare a contravenientului;

2.3. În cazul depistării contravenției administrative agentul constator este obligat să întocmească procesul-verbal la încălcările depistate.

3. Procesele-verbale se întocmesc pe formularele de strictă evidență, stabilite și aprobate prin decizia Consiliului communal Țibirica, r-ul Călărași.

4. Întocmirea proceselor-verbale pe formularele, ne aprobate prin decizia Consiliului communal Țibirica, r-ul Călărași este strict interzisă.

5. Formularea faptelor depistate a încălcărilor urmează să corespundă cerințelor capitolului II din prezentul Regulament.

6. Procesul-verbal se întocmește în două exemplare prin hârtie albă, unde citeț și fără corectări se completează toate rubricile.

7. În cazul înscrierilor incorecte sau erori la completarea procesului-verbal, în ambele exemplare înscrierea incorectă se șterge, alături se face o înscriere corectă și se semnează de agentul constator, care a întocmit procesul-verbal.

8. Procesul-verbal se întocmește în prezența contravenientului. În caz de lipsă a acestuia, în prezența altei persoane, care a atins vârsta de 18 ani și care se află pe adresa indicată sau este în relații de rudenie cu contravenient.

9. În caz, dacă contravenientul refuză să semneze, procesul-verbal, atunci în proces-verbal se face notă privind refuzul. Procesul-verbal se consideră valabil, dacă sunt aplicate semnături a doi martori.

10. Un exemplar al procesului-verbal se remite contravenientului (în caz de lipsă a acestuia, se expediază prin poștă), al doilea exemplar se păstrează la agentul constator.

11. În caz, dacă contravenientul refuză să primească procesul-verbal întocmit, agentul constator face însemnare în procesul-verbal, un exemplar îi remite contravenientului și expediază copia procesului-verbal al agentului constator prin scrisoare cu aviz cu înștiințare despre primire în termen de 10 zile din ziua întocmirii procesului-verbal.

VI. RESPONSABILITATEA AGENTULUI CONSTATOR

1. Agentul constator este responsabil:

1.1. pentru autenticitatea datelor indicate în procesul-verbal;

1.2. pentru informarea contravenientului despre drepturile acestuia;

1.3. pentru decizia aprobată cu privire la calificarea și constatarea contravențiilor administrative;

1.4. poartă răspundere pentru corectitudinea realizării și aplicării legislației în domeniul contravențiilor administrative;

1.5. pentru păstrarea datelor confidențiale, deciziilor, metodelor ș.a., cu care a luat act în cadrul activității.

2. Persoanele responsabile, abilitate cu funcții de constatare a contravențiilor administrative, care fac abuz de drepturi, poartă răspundere disciplinară, administrativă, materială și penală în modul stabilit de lege.

VII. TERMENII DE CONSTATARE ȘI CONTESTARE

1. Contravenția se aduce la cunoștința agentului constator prin intermediul contestației sau înștiințării sau se stabilește la propria inițiativă, când săvârșirea acțiunii ilicite se depistează în rezultatul controlului, în conformitate cu atribuțiile de serviciu și în cazuri prevăzute de lege.

2. Agentul constator prompt, dar în caz de imposibilitate în termen de 3 zile, este obligat să verifice datele și să ia măsuri, prevăzute de art. 170-175, 181 din Codul Contravențional.

3. Agentul constator prompt, dar în caz de imposibilitate în termen de 3 zile, este obligat să verifice datele și să ia măsuri, prevăzute de alin. (2)–(5) art.74, 126¹, 154, alin. (7), (8)

art. 157, 170 - 175, 180, pct. 9), (9¹), 11), 15), 16) art. 273 și alin.(2) art. 399, care prevede că agentul constator poate constata contravenții ale căror constatare, soluționare și sancționare sînt atribuite competenței unor alte organe. În astfel de cazuri, agentul va remite organelor respective procesele-verbale de constatare a contravențiilor.

4. Nu mai târziu de 24 de ore din momentul întocmirii, procesele-verbale cu privire la contravenție se înregistrează în registrul de evidență și se remit spre examinare comisiei administrative pe lângă primăria comunei Țibirica, rl Călărași.
5. În termen de 15 zile din ziua înștiințării despre întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție contravenientul, victima sau reprezentantul, este în drept să contesteze acesta în instanța de judecată.
6. Contestația la procesul-verbal cu privire la contravenție se depune în organul prezentat de agentul constatator. Nu mai târziu de 3 zile din momentul înregistrării contestației, agentul constatator expediază contestația și materialele cu privire la contravenție în comisia administrativă.
7. Depunerea contestației sistează executarea pedepsei, stabilită în procesul-verbal.

VIII. DISPOZIȚII FINALE

1. Prezentul Regulament determină condițiile de bază, care reglementează relațiile între agentul constatator și contravenient.
2. Modificările și completările în prezentul Regulament se operează prin decizia Consiliului comunal Țibirica, rl Călărași .
3. Regulamentul intră în vigoare din momentul aprobării deciziei Consiliului communal Țibirica, rl Călărași.

Secretar al Consiliului

Fărîmă Ala

Numărul de înregistrare _____

SERIA: APL Țibirica 2021-001

PROCES-VERBAL CU PRIVIRE LA CONTRAVENȚIE

la _____ ora _____

locul încheierii _____

Agent constator

(funcția numele și prenumele agentului constator)

adresa juridică: c. Țibirica, rl Călărași, str. Botanica, 1

A constatat că: a) persoana fizică   b) cu funcție de răspundere (de subliniat)

Numele: _____ Prenumele: _____ Patronimicul: _____ data

nașterii _____ locul nașterii _____

Buletin de identitate : seria _____ număr _____ eliberat de _____ la

_____ IDNP _____

Viza de reședință _____ domiciliul _____

Date suplimentare _____

Locul de muncă _____ funcția _____

b) persoana juridică

denumirea, sediul, datele persoanei care o prezintă IDNP

Timpul comiterii/ ziua _____ luna _____ anul _____ ora _____ (sau perioada cuprinsă între): _____

Locul comiterii, fapta comisă

_____
_____
_____
_____
_____

Încălcând prevederile _____
(denumirea articolului și aliniatului actului normativ care a fost încălcat)

Circumstanțe (atenuate, agravante): _____

Explicațiile persoanei care a comis contravenția:

Procesul-verbal a fost întocmit în prezența/absența contravenientului, ori refuzul său de a semna procesul-verbal (de subliniat)

Contravenientul _____

(semnătura)

Martor

1. _____

(N.P.P. domiciliul, strada, bloc.ap.,tel.)

Martor

2. _____

(N.P.P. domiciliul, strada, bloc.ap.,tel.)

Reprezentantul legal/apărător _____

(N.P.P. locul de muncă,tel./.)

Interpret, traducător _____

(N.P.P. locul de muncă,tel)

La procesul-verbal se anexează următoarele documente: _____

_____

Decizia agentului constator/:

a) de remitere conform competenței în/ _____

b) cu recomandare/; _____

Martor 1. _____ Martor 2. _____ Reprezentantul legal/apărător _____

(semnătură/)

(semnătură/)

(semnătură/)

Am luat cunoștință cu procesul-verbal, cu decizia agentului constator, cu drepturile și obligațiile prevăzute de art.34, 378, 384 și 448 Cod Contrevențional al RM, specificate pe verso, iar exemplarul procesului-verbal l-am primit, pentru ce și semnez.

Agent constator _____
(semnătură/)

Contravenientul _____
(semnătură/)

<p>În atenția persoanei în a cărei privință s-a întocmit proces-verbal conform prevederilor Codului contravențional</p> <p>Articolul 378. Dreptul la apărare (1) În procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod</p> <p>(2) Pe parcursul procesului contravențional, părțile au dreptul să fie asistate de un apărător (avocat). (3) În momentul pornirii procesului contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să aducă la cunoștința persoanei pasibile de răspundere contravențională dreptul ei de a fi asistată de un apărător. (4) În cel mult 3 ore din momentul reținerii, persoanei care este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional și nu are apărător ales i se desemnează, în modul stabilit de art.167 alin.(1¹) din Codul de procedură penală, un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat</p> <p>Articolul 384. Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional</p> <p>(2) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are dreptul: a) la apărare; b) să cunoască fapta imputată; c) să fie asigurată, în cel mult 3 ore de la reținere, cu un avocat care acordă asistență juridică garantată de stat dacă fapta este pasibilă de sancțiunea arestului contravențional; d) să anunțe, în cazul reținerii, în termen de o oră din momentul reținerii, prin autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională, două persoane, la alegerea sa, despre faptul și locul reținerii; e) să primească informație scrisă și explicarea drepturilor sale expuse în prezentul articol, inclusiv a dreptului de a tăcea și de a nu mărturisii împotriva sa, împotriva rudelor sale apropiate, a soțului/soției, logodnicului/logodnicei, precum și de a nu-și recunoaște vinovăția; f) să fie audiată în prezența apărătorului dacă acceptă sau cere să fie audiată; g) să aibă întrevederi cu apărătorul în condiții confidențiale, fără limitarea numărului și duratei întrevederilor; h) să ia cunoștință de materialele din dosar și să i se elibereze, la cerere, în cel mult 24 de ore, copii de pe procesul-verbal; i) să prezinte probe; j) să formuleze cereri; k) să conteste decizia asupra cauzei; l) să recunoască total sau parțial vinovăția în comiterea faptei ce i se impută; m) să ceară recuzarea reprezentantului autorității competentă să soluționeze cauza contravențională, expertului, interpretului, traducătorului, grefierului; n) să solicite audierea martorilor; o) să facă obiecții împotriva acțiunilor agentului constator și să ceară consemnarea obiecțiilor sale în procesul-verbal; p) să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constator, să facă obiecții asupra corectitudinii lui, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate; q) să se împace cu victima în condițiile prevăzute de prezentul cod; r) să fie informat de agentul constator despre toate hotărârile ce se referă la drepturile și interesele sale, să primească, la cerere, copii de pe aceste hotărâri; s) să atace, în modul stabilit de lege, acțiunile și deciziile autorității competentă să soluționeze cauza contravențională, inclusiv hotărârile judecătorească; t) să retragă orice plângere depusă personal sau de apărător în interesele sale, u) să ceară și să primească despăgubiri pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile ilicite ale autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională.</p> <p>(3) Realizarea de către persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional a drepturilor sale ori renunțarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru ea. (3¹) Dreptul prevăzut la alin.(2) lit.u) se oferă doar în cazul în care prin hotărâre judecătorească definitivă s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor sau al inacțiunilor autorității competente să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională. (4) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional este obligată: a) să se prezinte la citirea autorității competentă să soluționeze cauza contravențională; b) să accepte, la cererea autorității competentă să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, examinarea și percheziția sa corporală; c) să accepte necondiționat, la cererea autorității competentă să constate contravenția sau să soluționeze cauza contravențională, testarea alcoolscoptică, examenul medical, dactiloscopia, prelevarea de sânge și de secreții ale corpului pentru analiză; d) să fie supusă expertizei judiciare, la cererea agentului constator competent sau a instanței; e) să se supună dispozițiilor legale ale agentului constator și ale președintelui ședinței de judecată; f) să respecte ordinea în ședința de judecată și să nu părăsească sala de ședință fără învoirea dată de președintele ședinței.</p> <p>(5) Persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional are și alte drepturi și obligații prevăzute de prezentul cod. (6) În conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează și de reprezentantul lui legal. Procesulul contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile și obligațiile reprezentantului legal al minorului.</p> <p>Articolul 448. Contestarea împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție</p> <p>(1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447¹ alin.(8).</p>	<p>К сведению лица, в отношении которого инициировано производство о правонарушении. В соответствии с положениями Кодекса о правонарушении</p> <p>Статья 378. Право на защиту (1) В ходе производства о правонарушении орган, уполномоченный рассматривать дело о правонарушении, обязан обеспечить сторонам и другим участникам процесса реализацию в полном объеме их процессуальных прав в соответствии с настоящим кодексом</p> <p>(2) На протяжении всего производства о правонарушении стороны вправе пользоваться помощью защитника (адвоката). (3) В момент возбуждения производства о правонарушении орган, уполномоченный рассматривать дело о правонарушении, обязан сообщить лицу, подлежащему ответственности за правонарушение, о его праве на помощь защитника (4) Не позднее трех часов с момента задержания лицу, подлежащему аресту за правонарушение и не имеющему выбранного им защитника, назначается в установленном частью (1¹) статьи 167 Уголовно-процессуального кодекса порядок адвокат, предоставляющий юридическую помощь, гарантируемую государством.</p> <p>Статья 384. Лицо, в отношении которого возбуждено производство о правонарушении</p> <p>2) Лицо, в отношении которого возбуждено производство о правонарушении, имеет право: a) на защиту; b) знать вменяемое ему в вину деяние; c) быть обеспеченным не позднее трех часов с момента задержания адвокатом, предоставляющим юридическую помощь, гарантируемую государством, – в случае, если деяние наказуется арестом за правонарушение; d) в случае задержания в течение одного часа с момента задержания сообщить через орган, уполномоченный рассматривать дело о правонарушении, двум лицам по его выбору о факте задержания в месте содержания под стражей; e) получить письменную информацию и разъяснение относительно предусмотренных настоящей статьей прав, включая право молчать и не свидетельствовать против себя самого и своих близких родственников, супруга/супруги, жениха/невесты, а также не признавать свою вину; f) быть опрошенным в присутствии защитника – в случае, если согласно или требует быть опрошенным; g) общаться с защитником в конфиденциальных условиях без ограничения количества и продолжительности встреч; h) ознакомиться с материалами дела и получать по просьбе в течение 24 часов копии протокола; i) представлять доказательства; j) заявлять ходатайства; k) оспаривать решение по делу; l) признать себя полностью или частично виновным в совершении вменяемого ему в вину деяния; m) заявлять отвод представителю органа, уполномоченного рассматривать дело о правонарушении, эксперту, переводчику, секретарю судебного заседания; n) требовать опроса свидетелей; o) возражать против действий констатирующего субъекта и требовать занесения этих возражений в протокол; p) ознакомиться с протоколом, составленным констатирующим субъектом, подавать замечания относительно его правильности, требовать внесения в него обстоятельств, которые, по его мнению, должны быть отмечены; q) примириться с потерпевшим в предусмотренном настоящим кодексом порядке; r) уведомляться констатирующим субъектом обо всех затрагивающих его права и интересы решениях и получать по просьбе копии таких решений; s) обжаловать в установленном законом порядке действия и решения органа, уполномоченного рассматривать дело о правонарушении, включая судебное решение; t) заявлять любую жалобу, поданную им или в его интересах защитником; u) требовать и получать возмещение ущерба, причиненного незаконными действиями или бездействием органа, уполномоченного устанавливать правонарушение или рассматривать дело о правонарушении.</p> <p>(3) Реализация лицом, в отношении которого возбуждено производство о правонарушении, своих прав или отказ от их реализации не могут истолковываться ему во вред и не могут иметь неблагоприятных для него последствий. (3¹) Право, предусмотренное пунктом u) части (2), предоставляется лишь в случае, когда окончательным судебным решением установлен незаконный характер действий или бездействия органа, уполномоченного устанавливать правонарушение или рассматривать дело о правонарушении.</p> <p>(4) Лицо, в отношении которого возбуждено производство о правонарушении, обязано: a) являться по вызову органа, уполномоченного рассматривать дело о правонарушении; b) соглашаться по требованию органа, уполномоченного устанавливать правонарушение или рассматривать дело о правонарушении, на освидетельствование и личный обыск; c) беспрекословно соглашаться по требованию органа, уполномоченного устанавливать правонарушение или рассматривать дело о правонарушении, на проведение теста на алкоголь, на медицинское освидетельствование, снятие отпечатков пальцев, взятие крови и выделений организма на анализ; d) подвергаться по требованию компетентного констатирующего субъекта или судебной инстанции судебной экспертизе; e) подчиняться законным распоряжениям констатирующего субъекта и председательствующего в судебном заседании; f) соблюдать порядок в судебном заседании и не покидать зал заседания без разрешения председательствующего в заседании.</p> <p>(5) Лицо, в отношении которого возбуждено производство о правонарушении, имеет и иные права и обязанности, предусмотренные настоящим кодексом. (6) В соответствии с положениями настоящего кодекса права несовершеннолетнего реализуются также его законным представителем. К производству о правонарушении применяются соответствующим образом положения Уголовно-процессуального кодекса о правах и обязанностях законного представителя несовершеннолетнего.</p> <p>Статья 448. Обжалование протокола о правонарушении</p> <p>(1) Правонарушитель, потерпевший или их представитель, прокурор, если он участвует в деле о правонарушении, в случае своего несогласия с решением констатирующего субъекта или в случае вынесения решения с нарушением установленных настоящим кодексом процессуальных норм вправе обжаловать вынесенное по делу о правонарушении решение. Срок обжалования решения констатирующего субъекта составляет 15 дней со дня вынесения решения или – для сторон, не присутствовавших на заседании по делу о правонарушении, – со дня вручения копии данного решения в соответствии с частью (8) статьи 447¹. (2) В случае пропуска предусмотренного частью (1) срока по уважительным причинам, но не позднее 15 дней после начала исполнения наказания или взыскания материального ущерба,</p>
---	---

<p>(2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a percepției despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația.</p> <p>(3) Persoana față de care a fost emisă decizia și care a lipsit atât la examinarea cauzei, cât și la pronunțarea deciziei și nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constator și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a percepției despăgubirii materiale</p> <p>(4) Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constator care a examinat cauza. În cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constator expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.</p> <p>(5) Contestația depusă conform alin.(1) suspendă executarea sancțiunii contravenționale aplicată prin procesul-verbal cu privire la contravenție sau prin decizia agentului constator.</p> <p>(6) În cazul prevăzut la alin.(2), până la soluționarea repunerii în termen, instanța de judecată poate suspenda executarea deciziei.</p> <p>(7) Depunerea contestației peste termen, conform alin.(3), nu suspendă executarea deciziei agentului constator. Instanța de judecată care examinează contestația poate suspenda executarea deciziei atacate.</p> <p>(8) Persoana care face contestație împotriva deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale nu plătește taxă de stat."</p>	<p>лицу, в отношении которого вынесено решение, по его заявлению срок обжалования может быть восстановлен судебной инстанцией, компетентной рассмотреть жалобу.</p> <p>(3) Лицо, в отношении которого вынесено решение и которое отсутствовало как при рассмотрении дела, так и при вынесении решения и не было извещено о вынесенном решении, может обжаловать решение констатирующего субъекта и за пределами установленного срока, но не позднее 15 дней после начала исполнения наказания за правонарушение или взыскания материального ущерба.</p> <p>(4) Жалоба на вынесенное по делу о правонарушении решение подается в орган, к которому относится констатирующий субъект, рассмотревший дело. Не позднее трех дней со дня подачи жалобы констатирующий субъект направляет жалобу и материалы дела о правонарушении в компетентную судебную инстанцию.</p> <p>(5) Поданная в соответствии с частью (1) жалоба приостанавливает исполнение наказания за правонарушение, назначенного в протоколе о правонарушении или решением констатирующего субъекта.</p> <p>(6) В случае, предусмотренном частью (2), судебная инстанция может приостановить исполнение решения до разрешения вопроса о восстановлении срока обжалования.</p> <p>(7) Подача жалобы за пределами установленного срока обжалования в соответствии с частью (3) не приостанавливает исполнение решения констатирующего субъекта. Судебная инстанция, рассматривающая жалобу, может приостановить исполнение обжалуемого решения.</p> <p>(8) Лицо, обжалующее решение о назначении наказания за правонарушение, освобождается от уплаты государственной пошлины.</p>
--	--

Secretar al Consiliului

Fărîmă Ala